

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně JUDr. Janou Záviskou v právní věci

žalobkyně: **RNDr. I. H.**
zastoupena advokátem JUDr. Viktorem Pakem
sídlem Francouzská 171/28, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18.12.2017 č. j. MSK 71787/2017, ve věci
přestupku

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení předmětu řízení

1. Žalobkyně byla uznána vinnou z přestupků podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů účinných ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měla dopustit tím, že dne 15. 8. 2016 v 10:10 hod. na silnici II. třídy č. 445 v km 42,211 – v katastru obce Malá Morávka, mezi obcí Malá Morávka a motorestem Hvězda, jako řidička osobního motorového vozidla tov. zn. Škoda Suberb RZ X, svým jednáním zavinila dopravní nehodu, ke které došlo tím způsobem, že předjížděla před ní jedoucí nákladní motorové vozidlo v době, když jí již předjíždělo jiné osobní motorové vozidlo tov. zn. Mazda 6 RZ X „SK“, které řídila paní Bc. J. N. a v důsledku tohoto došlo k dopravní nehodě. Při dopravní nehodě došlo ke střetu pravého zadního kola vozidla Škoda a pravého předního kola vozidla Mazda, kdy po střetu vozidel vyjelo vozidlo Mazda vlevo mimo komunikaci, kde vozidlo postupně narazilo do dopravního zařízení Z 11a, tj. „Směrový sloupek bílý levý“, do sloupku dopravní značky A 1a, tj. „Zatáčka vpravo“ a do skupiny vzrostlých smrků. Při dopravní nehodě nedošlo ke zranění osob. Paní Bc. J. N. byla pouze převezena RZP k vyšetření do Podhorské nemocnice v Bruntále, kdy po vyšetření byla propuštěna a k tomuto uvedla, že při dopravní nehodě neutrpěla žádné zranění. Při dopravní nehodě vznikla hmotná škoda na vozidle Škoda ve výši cca 30 000 Kč, na vozidle Mazda ve výši cca 200 000 Kč a na dopravním zařízení a dopravní značce ve výši cca 5 000 Kč. Tímto jednáním porušila ustanovení § 17 odst. 5 písm. c) zákona o silničním provozu. Za uvedené jednání jí byla uložena podle § 125c odst. 5 písm. d) a odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu sankce, a to pokuta ve výši 5 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců. Dále byla uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 6 000 Kč stanovené podle vyhlášky Ministerstva vnitra č. 231/1996 Sb. ve lhůtě do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.
2. Správní orgán I. stupně, Městský úřad Rýmařov, odbor dopravy a silničního hospodářství rozhodl o vině žalobkyně dne 13. 4. 2017 rozhodnutím pod č. j. MURY 9458/2017, sp. zn. DASH 516/2016 POS/30 tak, jak uvedeno v 1. odstavci odůvodnění tohoto rozsudku, a žalobkyni byla uložena sankce uvedená rovněž v 1. odstavci odůvodnění tohoto rozsudku. Správní orgán I. stupně vycházel ze spisové dokumentace obsahující oznámení přestupku, protokolu o nehodě v silničním provozu, plánu místa dopravní nehody, fotodokumentace, lékařské zprávy o zranění Bc. J. N., výpisu z evidenční karty řidiče, znaleckého posudku a vyjádření znalce k stanovisku obviněné (žalobkyně).
3. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Rýmařov ze dne 13. 4. 2017, č. j. MURY 9458/2017 zamítl a napadené odvolání potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný jednotlivě vyjádřil ke všem odvolacím námitkám, když dal odvolatelce za pravdu pouze v tom, že správní orgán I. stupně nesprávně hodnotil formu zavinění jako vědomou nedbalost, neboť podle závěru žalovaného šlo o nedbalost nevědomou. V ostatním se ztotožnil s argumentací správního orgánu I. stupně, neboť shodně jako on, dospěl k závěru, že odvolatelka (žalobkyně) se předmětného přestupku dopustila.

Obsah žaloby

4. Žalobkyně se proti napadenému rozhodnutí vymezila v následujících žalobních bodech: (i) rozhodnutí správních orgánů je nepřezkoumatelné, neboť tyto rezignovaly na řádné hodnocení provedených důkazů ohledně možnosti žalobkyně předjíždějí vozidlo spatřit a o činnosti směrových světel na vozidle žalobkyně, pročez nedostály standardům odůvodnění svých závěrů; (ii) jádro argumentace žalobkyně pak představuje námitka proti chybné aplikaci „principu omezené důvěry“, když výklad, který správní orgány provedly, je v rozporu s ust. čl. 1, 2 odst. 3 a 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný se vyjádřil k žalobě tak, že zopakoval svou argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí a na svých závěrech o vině žalobkyně setrval.

Skutečnosti zjištěné ze správního spisu pro posouzení věci

6. Dne 18. 10. 2016 bylo žalobkyni doručeno oznámení o zahájení řízení o přestupku ze dne 11. 10. 2016 a předvolání k ústnímu jednání na 2. 11. 2016. Součástí předvolání byla řada poučení o právech účastníka řízení včetně poučení dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) – o právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí. Součástí správního spisu je, mimo jiné, následující:
- oznámení přestupku ze dne 21. 9. 2016;
 - protokol o nehodě v silničním provozu ze dne 15. 8. 2016 s nákresem dopravní nehody a fotodokumentací;
 - úřední záznamy o podání vysvětlení žalobkyně a J. N.;
 - lékařská zpráva o zranění J.N. ze dne 17. 8. 2016;
 - protokol o ústním jednání ze dne 2. 11. 2016;
 - usnesení o ustanovení znalce ze dne 12. 12. 2016, č. j. MURY 30840/2016;
 - znalecký posudek č. 2413/17 ze dne 27. 1. 2017, vypracovaný Ing. L. M., PhD.;
 - vyjádření žalobkyně ze dne 20. 2. 2017;
 - vyjádření znalce ke stanovisku obviněné ze dne 13. 3. 2017;
 - protokol o ústním jednání ze dne 16. 3. 2017, u kterého byly provedeny listinné důkazy;
 - rozhodnutí, kterým byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání dopravního přestupku ze dne 13. 4. 2017 vydané pod č. j. MURY 9458/2017, sp. zn. DASH 516/2016 POS/30.
7. Proti rozhodnutí orgánu I. stupně bylo podáno u téhož správního orgánu dne 11. 5. 2017 odvolání a dne 30. 5. 2017 bylo předloženo k rozhodnutí Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje. Součástí správního spisu je též žalobou napadené rozhodnutí žalovaného.
- Právní úprava**
8. Podle ust. § 17 odst. 5 písm. c) zákona o silničním provozu *řidič nesmí předjíždět, jestliže by ohrozil nebo omezil protijedoucí řidiče nebo ohrozil jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích.*

9. Podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona o silničním provozu *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla předjíždí vozidlo v případech, kdy je to obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno.*

Právní posouzení věci samé

10. Krajský soud nejprve posoudil zákonné náležitosti žaloby a konstatoval, že žaloba byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž není žaloba ve smyslu § 68 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) nepřipustná. Poté krajský soud přezkoumal důvodnost žaloby v souladu s ustanovením § 75 s. ř. s., v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného. Neshledal přitom vady, např. podle § 76 odst. 2 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.
11. Soud po přezkoumání správních spisů dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, když nepřisvědčil žádné z žalobních námitek žalobkyně, jež by vedla ke zrušení napadeného rozhodnutí. K jednotlivým námitkám pak soud uvádí následující:
12. Krajský soud se neztotožnil s námitkou nepřezkoumatelnosti napadených rozhodnutí. Z odůvodnění rozhodnutí musí být zřejmé, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84). Soud má za to, že rozhodnutí žalovaného shora uvedená kritéria splňuje, když žalovaný vysvětlil, že k závěru o nevědomé nedbalosti jej vedlo zjištění, že obviněná (žalobkyně) o vozidle Mazda v době předjíždění věděla, a měla tedy povinnost se přesvědčit, zda tímto vozidlem již není předjížděna, resp. presumovat v souladu s „principem omezené důvěry“, že se tomu tak může stát. Správní orgány žalobkyni kladou za vinu, že této své povinnosti nedostala, když objektivně měla možnost se přesvědčit o situaci za sebou, což správní orgány konstatovaly na základě obsahu znaleckého posudku, na který též řádně ve svých rozhodnutích odkazovaly. V tomto směru jsou pak závěry správních orgánů o zavinění žalobkyně přezkoumatelné, přičemž sama žalobkyně je též věcně zpochybňuje – je tedy zjevné, že závěry správních orgánů jsou formulovány dostatečně smysluplně, a to tak, aby mohly být podrobeny věcné kritice žalobkyně a následnému přezkumu ze strany soudu.
13. Pokud tedy žalobkyně proti správním orgánům namítá, že tyto nezohlednily možnosti žalobkyně spatřit vozidlo Mazda, které ji protiprávně předjíždělo, pak se jedná o námitku nesprávného právního posouzení, nikoli nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. A tato námitka bude soudem vypořádána v následujících odstavcích.
14. Krajský soud je toho názoru, že v předmětné věci je nutno vyjasnit to, zda žalobkyně mimo obecné povinnosti uložené řidiči při předjíždění ust. § 17 zákona o silničním provozu, dostala též povinnosti neohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Nelze totiž zcela rezignovat na další významné okolnosti, které při předmětném manévru sehrávají roli. Aby někdo mohl dostát své povinnosti, kterou má při předjíždění pomalejšího vozidla před sebou, tj. neohrozit vozidlo, které ho již předjíždí,

musí mít možnost takové vozidlo spatřit, a též počínat si tak, aby se sám takové možnosti nezbavil.

15. Při posouzení toho, jaké možnosti měla žalobkyně, aby vozidlo Mazda spatřila před tím, že se vydala na kolizní dráhu, je nezbytné obrátit se na odborné posouzení, proto správní orgány postupovaly zcela správně, pokud k řízení přibraly znalce.
16. Ze znaleckého posudku se pak podává, že vozidlo Mazdy se nacházelo v levém jízdním pruhu, když bylo ve vzdálenosti cca 38,5 metrů před místem střetu, tj. 2 sekundy před střetem a žalobkyně zahájila úkon vybočení 1,2 sekundy před střetem. (viz. str. 15 a 16 znaleckého posudku, resp. příloha č. 3 a 2 znaleckého posudku). Soud nemá důvod pochybovat o správnosti závěru znaleckého posudku a odpovídá tomu i skutečnost, že náraz nebyl veden zezadu, nýbrž z boku, z čehož plyne, že vozidlo Mazda se již pohybovalo v levém jízdním pruhu a předjíždělo žalobkyni.
17. Krajský soud nepochybně, že v dané situaci měla žalobkyně extrémně krátký časový úsek na to, aby zaregistrovala vozidlo Mazdy v levém jízdním pruhu, ale významnější je okolnost, že o vozidle Mazda věděla daleko dříve, než pár sekund před střetem, neboť i z výpovědi žalobkyně vyplynulo, že o vozidle Mazda věděla, protože za sebou, po blíže nespecifikovanou dobu, jely. Nejednalo se tedy o případ, kdy při jízdním úkonu řidič nemá možnost o jiném účastníku provozu na pozemní komunikaci vědět, protože ten například extrémně rychlou jízdou překoná horizont nebo nepřehlednou zatáčku – na takovémto místě by jistě uvedený časový okamžik již na reakci řidiče nepostačoval – avšak za situace, kdy o vozidle Mazda žalobkyně věděla, bylo její povinností předpokládat, že může nastat situace, kdy budou nákladní vozidlo předjíždět „společně“ a očekávat, že v prakticky shodný okamžik může být tímto vozidlem předjížděna. Tato situace si vyžadovala daleko více zvýšenou opatrnost, než kdyby za žalobkyní nejelo žádné vozidlo.
18. Koneckonců žalobkyně sama uvedla, že po kontrole protisměru již dopravní situaci za sebou nekontrolovala. Soud je toho názoru (ve shodě se znaleckým posudkem), že za situace, kdy řidič ví, že za ním jedou další vozidla a hodlá předjíždět, je povinen předjíždět pouze tehdy, pokud si vytvoří dostatek časového prostoru (kontrolou protisměru), aby byl schopen naposledy před samotným předjížděním zkontrolovat též situaci za ním. Pokud by tak žalobkyně učinila, ke kolizi by nemuselo dojít.
19. Krajský soud uzavírá, že správní orgány správně hodnotily jednání žalobkyně jako zakázané předjíždění, neboť svým zaviněným jednáním ohrozila řidičku, která jela bezprostředně za ní.
20. K námitce ohledně nesprávného výkladu „principu omezené důvěry“, žalobkyně především správnímu orgánu vytýkala nesprávnou interpretaci tohoto principu, když dle ní žalovaný zastává názor, že řidič má automaticky předpokládat úmyslné porušení pravidel všemi dalšími účastníky silničního provozu. Soud sice z obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí nedošel k nastíněnému závěru, jestliže žalovaný pouze uvedl, že v rámci principu omezené důvěry nemůže řidič spoléhat na to, že ostatní účastníci neporuší pravidla silničního provozu, nicméně soud přisvědčil žalobkyni s ohledem na odkaz nálezů Ústavního soudu (sp. zn. III.ÚS 2065/15 ze dne 31. 5. 2016 a sp. zn. IV. ÚS 3159/15 ze dne 25. 10. 2016), že podstatou tohoto principu je skutečnost, že se řidič při provozu na pozemních komunikacích může spoléhat na to, že ostatní účastníci při provozu budou dodržovat pravidla provozu na pozemních komunikacích, pokud

z konkrétních okolností nebude vyplývat opak. K principu omezené důvěry Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 31. 7. 2012 čj. 2 As 67/2011-89 vyslovil, že : „s ohledem na princip tzv. omezené důvěry platí, že bylo povinností žalobkyně patřičně se přesvědčit, zda není předjížděna jiným vozidlem, a to právě v rámci povinnosti dbát zvýšené opatrnosti, neboť to, že domněle splnila všechny iniciační povinnosti před zahájením samotného manévru odbočení, neznamená, že neměla přiměřeně počítat s tím, že jiný účastník provozu na pozemních komunikacích může svou určitou povinnost porušit. Jinak řečeno, v okamžiku, kdy žalobkyně dala znamení o změně směru jízdy vlevo a zpomalila, nemohla se bez dalšího bezpečně spoléhat na to, že všichni ostatní účastníci provozu na pozemních komunikacích budou dodržovat své povinnosti a nikdo ji například nezačne předjíždět zleva. Dle soudu tento princip byl žalovaným uplatněn správně, když správní orgány, přestože panovaly pochybnosti o tom, jak a kdy byla uvedena do funkce směrová světla obou vozidel, postupovaly v úvahách o vině žalobkyně dále. Jinými slovy, pochybnost o tom, zda řidička vozidla Mazda nepředjížděla žalobkyni v rozporu s ust. § 17 odst. 5 písm. e) zákona o silničním provozu – řidič nesmí předjíždět, dává-li řidič vpředu jedoucího vozidla znamení o změně směru jízdy vlevo a není-li možné předjetí vpravo podle odstavce 1 nebo předjetí v dalším volném jízdním pruhu vyznačeném na vozovce v tomtéž směru jízdy, nemohou vést samy o sobě k aplikaci zásady *in dubio pro reo* ve věci obvinění proti žalobkyni, když ta byla povinna neohrozit i takové vozidlo, které by ji předjíždělo protiprávně.

21. Nad rámec shora uvedeného soud dodává, že nepřehlédl zjevnou písařskou chybu ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně, kteroužto přejal i žalovaný. Prvostupňový orgán uvedl, že: „... při dopravní nehodě došlo ke střetu pravého zadního kola vozidla Škoda ...“, když správně mělo být uvedeno levého zadního kola. Soud tuto chybu nepovažuje za natolik zásadní, aby bylo potřeba napadené rozhodnutí zrušit. Z odůvodnění rozhodnutí obou stupňů správních orgánů jasně plyne, že se jednalo o levé zadní kolo, o čemž též svědčí provedené důkazy, především fotografie předmětného vozidla, a s touto okolností pracují jak správní orgány, tak i žalobkyně. Takto chybně popsany skutek nezakládá nejistotu ohledně možné záměny se skutky jinými (srov. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73) a konečně ani sama žalobkyně nepochybnila, že by ve správním řízení byl řešen jiný skutek.
22. A konečně ač žalobkyně označila druhou účastnici dopravní nehody za osobu zúčastněnou na řízení, soud v tomto směru neprováděl žádné procesní úkony, neboť dle soudu tato osoba nesplňovala materiální znak osoby zúčastněné na řízení.

Závěr a náklady řízení

23. Závěrem pak soud konstatuje, že správní orgány se dostatečně ve svém odůvodnění vypořádaly s důvody, které vedly k rozhodnutí o uznání viny žalobkyně a rozhodnutí je přezkoumatelné a zákonné. Správní orgány správně provedly právní kvalifikaci přestupku, když řádně odůvodnily naplnění skutkové podstaty. Soud neshledal vady řízení, které by založily nezákonnost napadeného rozhodnutí.
24. Ze všech výše uvedených důvodů tedy krajský soud podanou žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl a ztotožnil se se závěrem správních orgánů.
25. O náhradě nákladů řízení rozhodoval krajský soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. s přihlédnutím k tomu, že procesně úspěšnému žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady,

který by přesahovaly jeho obvyklou úřední činnost, nevznikly, a nadto se žalovaný náhrady nákladů vzdal.

26. Pouze na okraj krajský soud poznamenává, že není oprávněn se vyjadřovat k otázkám organizace práce, resp. anonymizačních postupů Nejvyššího správního soudu tak, jak se jich dovolává žalobce, resp. jeho zástupce.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 29. srpna 2018

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně